

MODÜL 28

Kİ

İçindekiler / Contents

	sayfa
Bölüm 1. sanırım ki vb. / <i>sanırım ki etc.</i>	1
Bölüm 2. ne ... ki/iyi ki	4
Bölüm 3. olumsuz eylem + ki / <i>negative verb + ki</i>	5
Bölüm 4. o kadar ... ki	8
Bölüm 5. tam/az kalsın ... ki	10

BÖLÜM 1: sanırım ki, vb

ÖRNEK KONUŞMA

Ayşe : Merhaba Füsün. Bakkala gidiyordum. Bir de baktım **ki** balkonda oturuyorsun. Bir uğrayıp hatırını sorayım dedim. Görüyorum **ki** bugün işe gitmemişsin.

Füsün : Evet, anladım **ki** bu iş bana göre değil. İşten ayrılmaya karar verdim. Dün patronumla konuşup ona istifa mektubumu verdim. Kendi yeteneklerime uygun bir iş düşündüm. Kitapçı dükkanı açacağım. Biliyorsun, okumayı çok severim. Böylelikle kitap okumaya da daha çok vaktim olacak.

Ayşe : Senin adına çok sevindim. İnan **ki** sevdiğin bir işte çalışmak çok zevkli.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Sanıyorum **ki** yarın yağmur yağacak.
2. İnanıyorum **ki** tıptaki ilerlemeler sayesinde insanlar bir gün ölümsüzlüğe kavuşacaklar.
3. Duydum **ki** tatil için Marmaris'e gidiyor musunuz.
4. İnanın **ki** o eski bayramlar şimdikilerden çok farklıydı.
5. Yemin ederim **ki** sadece bir bardak şarap içtim, Memur Bey.
6. Öyle görünüyor **ki** bizim takım maçı kazanacak.
7. Bana öyle geliyor **ki** bugün yağmur yağacak.

ALİŞTIRMALAR

A. Aşağıdaki cümleleri "ki" kullanarak yeniden yazın:

Rewrite the sentences presented below using "ki."

Örnekler:

İstanbul'da denize girilmediğini biliyorum.

Biliyorum ki İstanbul'da denize girilmez.

Ali'nin bu saatte evde olacağını sanıyorum.

Sanıyorum ki Ali bu saatte evdedir.

1. Senin beni hiç sevmediğini anlıyorum.
2. Senin son günlerde çok yorulduğunu farkettim.
3. Savaşın insanlığa çok zarar verdiği anlaşıldı.
4. Yarın havanın çok sıcak olacağını duydum.
5. Türkiye'de tatil yapmanın çok güzel olduğuna inanırım.
6. Hasan Ahmet'in çok iyi bir avukat olduğunu gördü.
7. Bir adada tek başımıza kaldığımızı varsayın.
8. En güzel balıkların Kadıköy İskelesi'nde olduğuna yemin edebilirim.

B. Biraz felsefe yapalım . . .

Kaç yaşındasınız? Kendiniz, aileniz, dünya ve insanlar hakkında neler düşünüyorsunuz?

Anladım ki/ düşündüm ki/ farkettim ki/ sanırım ki/ umarım ki kalıplarını kullanarak örnekteki benzer cümleler kurun.

Let's do a little philosophy . . .

*How old are you? What are your thoughts about yourself, your family, the world and people? Look at the example and form similar sentences using the forms **anladım ki/ düşündüm ki/ farkettim ki/ sanırım ki/ umarım ki.***

Örnekler:

Anladım ki ben aslında ressam olmalıymışım.

Düşündüm ki dünya için yapabileceğimiz en iyi şey doğayı korumaktır.

- C. Aşağıdaki cümleleri "**Öyle görünüyor ki**" ve "**Bana öyle geliyor ki**" kullanarak yeniden düzenleyiniz.

*Rewrite the sentences presented below using "**Öyle görünüyor ki**" and "**Bana öyle geliyor ki**."*

Örnek:

Bu çok güzel bir program olacak gibi görünüyor.

Öyle görünüyor ki bu çok güzel bir program olacak.

Bana öyle geliyor ki bu çok güzel bir program olacak.

1. Ali çok akıllı bir insan gibi görünüyor.
2. Bana bugün Seyhan çok heyecanlı gibi geldi.
3. Yemek pişmiş gibi görünüyor.
4. Bana bu oda ısınmıyor gibi geldi.
5. Bana demin telefon çaldı gibi geldi.
6. Serhan çok çalışkan gibi görünüyor.

- Ç. Bir kıyı koruma görevlisi Bermuda Şeytan Üçgeni'nin sınırları içinde terkedilmiş bir gemiye rastladı. Şimdi gemideki ipuçlarına bakarak gemide neler olduğunu tahmin etmeye çalışıyor.

A coast guard came across a deserted ship within the Bermuda Triangle. Right now he is examining the clues he found to figure out what has happened on the ship.

Örnek:

Kaptanın seyir defterinde son kayıt Perşembe günü.

Bana öyle geliyor ki Cuma günü kaybolmuşlar.

Öyle görünüyor ki Perşembe gününden sonra kaybolmuşlar.

1. Geminin yakıt deposu dolu.
2. Etraftaki hiçbir gemi yardım sinyali almamış.
3. Gemideki aletlerin hepsi normal çalışıyor.
4. Tahliye sandalları hala gemide.
5. Mürettebatın yatakları toplu.
6. Yemekhanedeki masalarda içi yemek dolu tabaklar var.

BÖLÜM 2: ne ... ki/iyi ki**ÖRNEK KONUŞMA**

Nur Hanım : Tebrik ederim, Nermin. Tıp fakültesini bitirdin. **Ne mutlu ki** bu genç yaşta doktor oldun.

Nermin : Çok teşekkürler, darısı sizin çocukların başına.

ÖRNEK CÜMLELER

1. **Ne acı ki** erken yaşta ölüp gitti.
2. **Ne iyi ki** bugüne kadar hiç bir tatsız olay çıkmadı.
3. **Ne yazık ki** seni anlayamıyor.
4. **İyi ki** tam zamanında geldiniz.
5. **Ne mutlu ki** bu yaşta bu kadar başarılı oldunuz.

ALİŞTIRMALAR

A. Aşağıdaki cümleleri "**Ne ... ki**" ya da "**İyi ki**" ile birleştiriniz:

Connect the sentences below using "Ne ... ki" or "İyi ki."

Örnek:

Bize yakın bir eve taşınmanız iyi oldu.

***İyi ki** bize yakın bir eve taşındınız.*

Ali'nin çalışmak için uzaklara gitmesi kötü oldu.

***Ne kötü ki** Ali çalışmak için uzaklara gitti.*

1. Cüzdanımı kaybetmen kötü oldu.
2. Ben dışarıya çıkmadan beni araman iyi oldu.
3. Taner'in bu yıl sınıfta kalması kötü oldu.
4. Ahmet'in havaalanında parasını kaybetmesi çok yazık oldu.

5. Fotoğrafçı Ara Güler'in bütün dünyada tanınması çok mutlu bir olay.
6. Nejla'nın tam doğum gününde hastalanması kötü.

- B.** Nur Hanım ile Cevat Bey otuz yıllık evliler ve beş tane çocukları var. Nur Hanım çok iyimser, Cevdet Bey ise oldukça kötümser biri. Şimdi çocukları hakkında konuşuyorlar. "**Ne yazık ki/ ne mutlu ki/ ne acı ki**" kalıbını kullanarak neler dediklerini bulun.

Nur Hanım and Cevdet Bey have been married for thirty years and they have five children. While Nur Hanım is an optimist, Cevdet Bey is quite a pessimist. Right now they are talking about their children. Find what they are saying using the form "Ne yazık ki/ ne mutlu ki/ne acı ki."

Örnek:

Cevdet Bey: "Ev çocuklar gittikten sonra çok boşaldı."
Ne yazık ki ev çocuklar gittikten sonra çok boşaldı.

1. Cevdet Bey: Daha hiç torunumuz yok.
2. Nur Hanım : Ama bütün çocuklarımız iyi evlilikler yaptılar.
3. Cevdet Bey: Çocuklarımızı iyi okullarda okutamadık.
4. Nur Hanım : Ama hepsi bir üniversite bitirip meslek sahibi oldu.
5. Cevdet Bey: Bütün çocuklarımız başka şehirlerde oturuyorlar.
6. Nur Hanım : Ama her bayram bizi ziyarete geliyorlar.

BÖLÜM 3: olumsuz eylem + ki / negative verb + ki

ÖRNEK KONUŞMA

Sedat : Anneanneciğim, bana bu masalı okur musun?

Anneanne: Gözlerim görmüyor **ki** okuyayım. Gözlüklerimi getirirsen okurum.

Sedat : Anneanne! Gözlüklerini bulamadım.

Anneanne: Ben de nereye koyduğumu hatırlamıyorum **ki**. Gel en iyisi sana "Kırmızı Şapkalı Kız" ı anlatayım.

Sedat : İyi ama bunu bana üç kez anlattın.

Anneanne: Başka masal bilmiyorum **ki** anlatayım. Bilseydim, başka masal anlatırdım.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Evde un kalmamış **ki** kek yapayım.
2. Garson bir türlü gelmiyor **ki** yemekleri söyleyelim.
3. Hiç akıllanmadı **ki** gerçekleri görsün.
4. Çocuğun hiç vakti yok **ki** size yardım edebilsin.
5. Siz hiç alışverişe çıkmıyorsunuz **ki** fiyatları bilesiniz.

ALİŞTIRMALAR

A. Aşağıdaki cümleleri "**ki**" kalıbını kullanarak tekrar yazın:

Rewrite the sentences presented below using "ki."

Örnek:

Hava ısınsaydı Bursa'ya gidecektik.

*Hava ısınmıyor **ki** Bursa'ya gidelim.*

1. Makina iyi çalışsaydı çamaşır yıkayacaktım.
2. Zeynep'in zamanı olsaydı sana gelecekti.
3. Serdar resimlerini bitirseydi, sergileyecekti.
4. Operayı sevselerdi bizimle gelirlerdi.
5. Bilgisayar bilseydim o işe girerdim.
6. Ali'yi bugün görseydik söylerdik.
7. Televizyon seyretseydin yarınki hava durumunu bilirdin.
8. Ali zengin olsaydı dünyayı dolaşırđı.

B. Aşağıdaki cümleleri "**hiç ... ki**" kalıbını kullanarak yeniden düzenleyin.

*Rewrite the sentences below using the form "**hiç ... ki.**"*

Örnek:

Bu konuyla ilgilenmediğim için bunu anlamıyorum.

Hiç bu konuyla ilgilenmedim **ki** bunu anlayayım.

1. Hiç oturup konuşmadıkları için sorunlarını çözemiyorlar.
2. Hiç bankaya gitmediğim için çek yazmayı bilmiyorum.
3. İzmir'de oturanlar hiç kar görmedikleri için nasıl olduğunu bilmiyorlar.
4. Hasan hiç aşık olmadığı için nasıl bir duygu olduğunu anlamıyor.
5. Sen hiç mektup yazmadığın için postaneye gitmiyorsun.
6. Hiç gazoz içmediğimiz için eve almıyoruz.
7. Şeker Bayramı'nda hiç evde olmadığımız için misafir gelmiyor.
8. Son zamanlarda hiç yüzmeydiğiniz için plajı hatırlamıyorsunuz.

C. Aşağıdaki ipuçlarını kullanarak "**hiç ... ki**" kalıbıyla cümleler kurun:

*Form sentences with the clues provided below using the form "**hiç ... ki.**"*

Örnekler:

meyve sevmek // şeftali yemek (ben)

Hiç meyve **sevmiyorum** **ki** şeftali yiyeyim.

bulutlu olmak // yağmur yağmak (hava)

Hava **hiç** bulutlu değil **ki** yağmur yağsın.

1. erken uyanmak // güneşin doğuşunu görmek (siz)
2. spor yapmak // zayıflamak (onlar)
3. hasta olmak // doktora gitmek (sen)
4. İstanbul'da oturmak // Mahmutpaşa'ya alışverişe gitmek (ben)
5. Akdeniz kıyısında yaşamak // sıcağdan bunalmak (biz)
6. içki içmek // sarhoş olmak (Ali)
7. evde olmak // telefonlara cevap vermek (ben)
8. Yaş günümü hatırlamak // beni kutlamak (arkadaşlarım)

BÖLÜM 4: o kadar ... ki**ÖRNEK KONUŞMA**

Reyhan : Hadi gel dolaşmaya çıkalım.

Pelin : Kusura bakma ben gelemeyeceğim. Günlerdir geç yatıyorum. **O kadar** çok uyku var **ki** erkenden yatacağım.

Reyhan : Ama hava **o kadar** güzel **ki** bu havada evde kalınmaz. Şöyle yarım saat dolaşıp hemen dönelim.

Pelin : Peki. Ama sadece yarım saat.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Çay **o kadar** sıcak **ki** içemiyorum.
2. **O kadar** yorgunum **ki** yataktan kalkamıyorum.
3. Tatilde **o kadar** çok yemek yedim **ki** beş kilo almışım.
4. Tarih öğretmenimiz **o kadar** çok ödev veriyor **ki** başka hiçbir derse çalışacak vakit kalmıyor.

ALİŞTIRMALAR

A. Aşağıdaki cümleleri "**o kadar ... ki**" kalıbını kullanarak birleştirin.

*Connect the sentences below using the form "**o kadar ... ki**."*

Örnek:

Aysun akıllı. Tüm matematik problemlerini yarım saatte çözdü.

*Aysun **o kadar** akıllı **ki** tüm matematik problemlerini yarım saatte çözdü.*

1. Ali işini çok seviyor . Gece gündüz çalışıyor.
2. Bugün çok kar var. Yürümek imkansız.
3. Ahmet dikkatli. Bir gördüğünü bir daha unutmuyor.
4. Üç yaşındaki Mehmet kardeşini çok kıskanıyor. Her gün ağlıyor.
5. Gamze Hanım titiz. Her gün temizlik yapıyor.

6. Bu restoran ünlü. Orada yer bulmak çok zor.
7. Telefonun çok meşguldü. Seni tam beş kez aradım.
8. Ayşe annesini çok özliyor. Her gün ona mektup yazıyor.

B. A ve B sütunlarındaki bilgileri eşleştirin. Daha sonra "**o kadar ... ki**" kalıbını kullanarak yeni cümleler kurun.

*Match the information provided in columns A and B below and form sentences using the form "**o kadar ... ki**."*

Örnek:

*Chihuahualar **o kadar** küçük **ki** bir ayakkabıya sığabiliyorlar.*

A

1. Chihuahualar çok küçük.
2. Kartalların çok keskin gözleri var.
3. Salyangozlar çok yavaş.
4. Bazı balinalar çok büyük.
5. Tavşanların çok hassas kulakları var.
6. Karıncalar çok güçlü.
7. Develerin çok ilginç bir yapısı var.
8. Köpeklerin çok hassas burunları var.

B

- a. Polis esrar bulmakta onları kullanıyor.
- b. İki buçuk üç km. uzaktan avlayacakları fare gibi küçük hayvanları görebiliyorlar.
- c. Bir ayakkabıya sığabiliyorlar.
- ç. Vücutlarında onlara birkaç ay yetebilecek kadar su depolayabiliyorlar.
- d. Küçük bir sokağı geçmeleri iki saat alabiliyor.
- e. Boyları 30 metreye ulaşıyor.
- f. En alçak sesi bile duyabiliyorlar.
- g. Vücutlarından sekiz kat daha ağır yük taşıyabilirler.

BÖLÜM 5: tam/az kalsın ... ki**ÖRNEK KONUŞMA**

Aysun: Nerede kaldın, Rasim? Hani bu gece tiyatroya gidecektik?

Rasim: **Tam** vapura binip, eve gelmek üzereydim **ki** çok eski bir arkadaşına rastladım. Gidip sahilde birer Türk kahvesi içtik, koyu bir sohbeta daldık. Eski arkadaşlar buluşunca o kadar çok konuşacak şey oluyor **ki** zamanın nasıl geçtiğini anlayamıyor insan. **Az kaldı** onu bu gece eve davet edecektim **ki** tiyatroya gideceğimizi hatırladım.

Aysun: Başka bir gün davet edersin. Şimdi biraz acele et. Yoksa oyuna geç kalacağız.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Tam güneş batmıştı **ki** köye vardık.
2. Tam yüzünü görmüştüm **ki** kalabalıkta tekrar kayboldu.
3. Anladım sanmıştım **ki** yanıldığımı farkettilim.
4. Yeni uyanmıştım **ki** bir de ne göreyim. Annem karşımda.
5. Artık her şey yolunda gidiyor sanmıştı **ki** aksilikler üst üste gelmeye başladı.

ALİŞTIRMALAR

A. Aşağıdaki cümleleri "**tam ... ki**" ile birleştirin:

*Connect the sentences presented below using "**tam ... ki.**"*

Örnek:

Boğaz Köprüsü'ne girdik. Trafik tıkanıdı.
Tam Boğaz Köprüsü'ne girdik **ki** trafik tıkanıdı.

1. Çiçekler açmaya başlamıştı. Yine kar yağdı.
2. Uyanmıştım. Telefon çaldı.
3. Bütün paramla altın almıştım. Altın ucuzladı.
4. Sedat arkadaşlarıyla saklambaç oynamaya başlamıştı. Annesi "Yemek hazır, eve gel!" diye seslendi.

5. Kapalıçarşı'daki kuyumcudan yüzük alıyordum. Yanımda para olmadığını farkettilim.
6. Bilgisayarımnda çalışmaya başlamıştım. Elektrikler kesildi.

B. A ve B sütunlarındaki cümleleri eşleştirin. Daha sonra "**tam ... ki**" kalıbını kullanarak cümleler kurun.

Match the sentences presented in columns A and B below. Then form sentences using "tam ... ki."

Örnek:

Denize girmiştim. Bir de baktım iki tane yunus balığı bana doğru geliyor.

Tam denize girmiştim **ki** bir de baktım iki tane yunus balığı bana doğru geliyor.

A

1. Sana telefon açacaktım.
2. Filmi seyretmek için televizyonu açtım.
3. Garson kokteylleri dağıtmaya başlamıştı.
4. Dolmabahçe Sarayı'nın kapısına varmıştık.
5. Ünlü boksör rakibini hastanelik edecekti.
6. Uçak biletimi almıştım.

B

- a. Tatil nedeniyle kapalı olduğunu farkettilik.
- b. Uçuş kötü hava nedeniyle iptal edildi.
- c. Sen beni aradın.
- ç. Hakem boks maçını durdurdu.
- d. Konuklardan biri garsona çarpıp tüm bardakları yere devirdi.
- e. Misafir geldi.

C. Aşağıdaki durumlarda yalnızca "**tam ... ki**" ile birleştirilebilecek cümleleri bulun.

*Find the sentences in the situations below that can only be connected with "**tam ... ki**".*

Örnek:

Geçenlerde az kalsın derste uyuyordum. Öğretmen bana soru sordu, ben de uyandım. Bir daha geceleri düzenli uyumaya çalışacağım.

***Tam** derste uyuyordum **ki** öğretmen bana soru sordu, ben de uyandım.*

1. Ahmet on altı yaşında. Babası sigara içmesini istemiyor. Geçen gün odasında sigarasını yakmak üzereydi. Babası içeri girdi. Ali de sigarayı içemedi.
2. Bugün evden çıkmak üzereydim. Telefon çaldı. Uzaktan bir arkadaşım beni arıyordu. Bir saat konuştuk. Partiye geciktim.
3. Geçenlerde bir dükkanda bir kazak alıyordum. Ancak arkadaşım "Aynı kazak diğer dükkanda daha ucuz," dedi. Ben de oradan alışveriş etmeden çıktım.
4. Nermin'le fotoğraf sergisini görmek için bir galeriye gitmiştik. Fotoğrafları kaldırıyorlardı. Meğerse o gün sergi sona ermiş.
5. Uykuya dalmıştım. Gürültüyle uyandım. Sabaha kadar da uyuyamadım.
6. Dışarıya çıkmıştım. Aniden yağmur başladı. Eve dönüp şemsiye alamadım. İyice ıslandım.

Ç. Aşağıdaki cümleleri "**az kalsın ... ki**" kalıbını kullanarak birleştiriniz.

*Connect the sentences below using the form "**az kalsın ... ki**".*

Örnek:

Jimnastikçi düşüyordu. Dengesini buldu.

*Jimnastikçi **az kalsın** düşüyordu **ki** dengesini buldu.*

1. Posta kutusuna mektup atıyordum. Üzerine pul yapıştırmadığımı hatırladım.
2. Bu gece çöken sinemaya gidiyorduk. Son anda vazgeçtik.
3. Cemil yoldaki çukura düşüyordu. Arkadaşı onu kenara çekti.
4. Rakı içecektim. Araba kullanacağımı hatırladım.
5. Arabayla bir kuş eziyorduk. Kız arkadaşım son anda direksiyonu kırabildi.
6. Dişçi Demet'in sağlam dişini çekiyordu. Hatasını farkettiler.

- D. Hüseyin çok dikkatsiz bir insan. Dün sabah başına neler geldiğini "**az kalsın ... ki**" kalıbını kullanarak söyleyin.

*Hüseyin is a careless person. Describe the things that happened to him yesterday morning using the form "**az kalsın ... ki.**"*

Örnek:

Önü lekeli bir gömlek giyiyordu. Son anda farkettti.

***Az kalsın** önu lekeli bir gömlek giyiyordu **ki** son anda farkettti.*

1. Isınması için ocağa koyduğu çorba taşıyordu. Ocağın altını kapadı.
2. Kedisine mama vermeden evden çıkıyordu. Kedisi miyavlayıp ona hatırlattı.
3. İşe traş olmadan gidiyordu. Kapının yanındaki aynada kendini gördü.
4. Apartmandaki merdivenlerden düşüyordu. Tırabzana tutundu.
5. Araba kullanırken önündeki arabaya çarpıyordu. Fren yaptı.
6. Park yeri bulamadığı için işe geç kalıyordu. Bir park yeri boşaldı.